

Sygn. akt VII U 244/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR Magdalena Szymańska

Protokolant: Małgorzata Wadoń

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2016 r. w Warszawie, na rozprawie

sprawy z odwołania W. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddziałowi w W.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania W. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddziału w W.

z dnia 17 marca 2015 roku znak (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 244/15

UZASADNIENIE

W dniu 25 marca 2015 r. (data nadania) W. J. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddziału w W. z dnia 17 marca 2015 r., znak: (...), odmawiającej mu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 stycznia do 2 marca 2015 r. (odwołanie, k. 2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując, że odwołujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wykonywał obowiązki prezesa zarządu (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o., wobec czego wykorzystywał zwolnienie lekarskie w sposób niezgodny z jego celem (odpowiedź na odwołanie, k. 4).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. J. pozostawał w zatrudnieniu w Akademii (...) w W. do 31 grudnia 2014 r. na stanowisku stroiciela w wymiarze 1/2 etatu (zaświadczenie płatnika składek, k. 17-18, zeznania J. J., k. 134-136, zeznania odwołującego, k. 136-139).

Jednocześnie pełnił funkcję jedyne go członka zarządu – prezesa zarządu (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. Funkcję prokurenta w obu spółkach pełniła J. J. – małżonka odwołującego (odpisy z KRS, k. 82-85 i 86-89, zeznania M. S., k. 133-134, zeznania J. J., k. 134-136).

(...) sp. z o.o. wykonuje działalność deweloperską (zeznania M. S., k. 133-134).

Ze spółkami łączyły go umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy – z (...) sp. z o.o. od dnia 21 maja 2010 r., zaś z (...) sp. z o.o. od dnia 1 sierpnia 2011 r. (...) czasu pracy określono jako zadaniowy. Nie sporządzono pisemnego zakresu obowiązków (zeznania M. S., k. 133-134, zeznania odwołującego, k. 136-139, pismo, k. 145).

Odwołujący od 18 lipca 1989 r. prowadzi również jednoosobową działalność gospodarczą pod nazwą W. I. – Modus (zaświadczenie z (...), k. 128, oświadczenie, k. 22-23, zeznania J. J., k. 134-136).

W. J. był niezdolny do pracy od 18 grudnia 2014 r. do 2 marca 2015 r. Niezdolność do pracy spowodowana była obustronnym niedosłuchem, z powodu którego ubezpieczony korzysta z dwóch aparatów słuchowych. Cierpi ponadto na problemy ortopedyczne (bezsporne).

Odwołujący przedłożył zaświadczenia lekarskie o niezdolności do pracy za okres od 18 grudnia 2014 r. do 16 stycznia 2015 r., od 17 stycznia 2015 r. do 3 lutego 2015 r. i od 4 lutego 2015 r. do 2 marca 2015 r. (zaświadczenia, k. 19-21).

Spółki (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. dysponują biurem, które mieści się przy ul. (...). W biurze znajdowało się biurko przeznaczone dla odwołującego (zeznania M. S., k. 133-134, zeznania M. G., k. 132-133).

W okresie od grudnia 2014 r. do marca 2015 r. W. J. wykonywał czynności na rzecz obu spółek. Uczestniczył w zgromadzeniach wspólników, samodzielnie sporządzał treść uchwał, a następnie je podejmował. Bez uchwały prezesa nie było możliwości zbycia nieruchomości. W okresie od grudnia 2014 r. do marca 2015 r. powzięto co najmniej dwie uchwały wyrażające zgodę na zbycie nieruchomości (protokoły, k. 100-101, listy obecności, k. 102-103, zeznania M. S., k. 133-134, zeznania J. J., k. 134-136, zeznania odwołującego, k. 136-139).

Był jedyną osobą uprawnioną do dokonywania czynności związanych z rachunkami bankowymi prowadzonymi dla (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. Dokonywał wypłat wynagrodzeń na rzecz pracowników i regulował należności na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz należności wynikające z faktur. Faktury wpływały do biura, a następnie były przekazywane odwołującemu za pośrednictwem prokurenta. Czynności te były wykonywane przez odwołującego zarówno w okresie niezdolności do pracy, jak i w okresie wcześniejszym (zaświadczenia, k. 104-105, zeznania M. S., k. 133-134, zeznania J. J., k. 134-136, zeznania odwołującego, k. 136-139).

W okresie orzeczonej niezdolności do pracy odwołujący świadczył pracę zdalnie, z domu. Nie pojawiał się w biurze (zeznania M. S., k. 133-134, zeznania J. J., k. 134-136, zeznania odwołującego, k. 136-139).

Otrzymywał wynagrodzenie za pracę świadczoną na rzecz (...) sp. z o.o., natomiast wynagrodzenie za pracę na rzecz (...) sp. z o.o. było naliczane, lecz nie podlegało wypłacie z powodu braku środków (pismo, k. 37, pismo, k. 28, zeznania M. S., k. 133-134, zeznania odwołującego, k. 136-139, kartoteki płacowe, k. 146-148 i 149-151).

Decyzją z dnia 17 marca 2015 r., znak: 550000/603/2015/ZAS/180069, organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 stycznia do 2 marca 2015 r. z uwagi na świadczenie przez niego pracy na rzecz (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. w okresie orzeczonej niezdolności do pracy (decyzja, k. 16).

Od 1 marca 2015 r. odwołujący pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy (pismo, k. 45).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów oraz ich kserokopii zawartych w aktach sprawy, a także w oparciu o akta rentowe, które nie były kwestionowane przez strony, wobec czego również Sąd nie znalazł podstaw do podważania ich prawdziwości.

Sąd oparł się również na zeznaniach świadków: M. S. (k. 133-134) oraz częściowo M. G. (k. 132-133) i J. J. (k. 134-136).

Zeznania M. S. należało ocenić jako pełnowartościowy materiał dowodowy, bowiem tworzą spójny i logiczny obraz stanu faktycznego z pozostałym materiałem dowodowym uznanym przez Sąd za wiarygodny.

Zeznania M. G. okazały się niewiarygodne w zakresie obejmującym stwierdzenie, że odwołujący nie zajmował się bieżącymi czynnościami, które wykonywała prokurent, ponieważ nie zyskały potwierdzenia w toku sprawy. W pozostałym zakresie zeznania nie mogły wnieść wiele do sprawy, bowiem świadek nie dysponowała wiedzą w przedmiocie okoliczności podlegających rozważeniu Sądu.

Zeznania J. J. nie zasługiwały na obdarzenie ich walorem wiarygodności w części, w której świadek wskazywał, że czynności prezesa wykonywane były przez odwołującego sporadycznie oraz że nie dysponuje on biurkiem w siedzibie spółki.

Wątpliwości Sądu budzą również stwierdzenia świadka, że nie wie, jaka umowa łączyła odwołującego ze spółkami, w których był zatrudniony, czy w umowie określono zakres jego obowiązków oraz czy otrzymywał wynagrodzenie za pracę, mimo iż jej kancelaria księgową zajmowała się świadczeniem na ich rzecz usług kadrowych, a ponadto świadek pozostaje w związku małżeńskim z odwołującym.

Sąd dopuścił także dowód z przesłuchania odwołującego W. J. (k. 136-139), które uznał za niewiarygodne w zakresie dotyczącym stwierdzenia, że codziennych czynności związanych z funkcjonowaniem spółek dokonywał prokurent, gdyż jak ustalił Sąd, odwołujący wykonywał codzienne, niezbędne czynności, którymi zajmował się zarówno w okresie niezdolności, jak i zdolności do pracy.

Sąd oddalił wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodów z opinii biegłych z zakresu otolaryngologii i ortopedii, z oryginałów zaświadczeń lekarskich zawierających kod statystyczny choroby oraz z zeznań świadka R. K. jako nieistotnych dla rozstrzygnięcia, z uwagi na okoliczność, iż sprawa została wystarczająco wyjaśniona za pomocą dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy oraz zeznań pozostałych świadków.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2016.372 j.t.), ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Powyższy przepis wskazuje dwie przesłanki utraty prawa do zasiłku, które, zgodnie z ugruntowanym poglądem doktryny i orzecznictwa, są niezależne od siebie i mają samoistny charakter. W konsekwencji wystarczy więc, że w czasie orzeczonej niezdolności do pracy ubezpieczony wykonuje "pracę zarobkową" i nie jest niezbędne, aby była ona niezgodna z celem zwolnienia lekarskiego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2005 r., I UK 370/04).

W tym miejscu należy zatem ustalić, jak należy rozumieć ustawowe sformułowanie „praca zarobkowa”.

Pracą w rozumieniu komentowanego przepisu jest praca w potocznym tego słowa znaczeniu, w tym także wykonywanie różnych czynności na podstawie różnych stosunków prawnych – stosunku pracy, stosunków o charakterze cywilnoprawnym, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie. Ponadto za świadczącą pracę zarobkową należy uznać członka rady nadzorczej spółki akcyjnej, który pobiera wynagrodzenie z tego tytułu oraz wynagrodzenie z tytułu oddelegowania do stałego indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2005 r., II UK 154/04).

O zakwalifikowaniu wykonywania określonych czynności jako pracy nie decyduje charakter stosunku prawnego, na podstawie którego są one wykonywane, ale rodzaj tych czynności (wyrok Sądu Najwyższego II UK 154/04, oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2006 r., II UK 44/06).

Pod pojęciem pracy zarobkowej należy rozumieć wszelką aktywność ludzką, która zmierza do uzyskania zarobku, nawet gdyby miała ona polegać na czynnościach nieobciążających przedsiębiorcę (i zarazem pracownika

pozostającego na zwolnieniu lekarskim) w istotny sposób (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05 kwietnia 2005 r., I UK 370/04).

Oceniając przesłanki utraty prawa do zasiłku chorobowego trzeba mieć na względzie również jego funkcję. Według przeważającego w doktrynie i judykaturze poglądu przyjmuje się, że zasadniczym celem zasiłku chorobowego jest **kompensata utraconego przez ubezpieczonego dochodu (rekompensata zarobku)** wskutek wystąpienia u niego czasowej, przejściowej niezdolności do zarobkowania. Celem tym nie jest natomiast uzyskanie dodatkowej korzyści obok wynagrodzenia, dlatego zasiłek chorobowy wypłacany jest nie obok, ale zamiast wynagrodzenia (A. G., Ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Komentarz, LEX).

W przedmiotowej sprawie odwołujący uzyskał zaświadczenie o niezdolności do pracy z powodu choroby m.in. w spornym okresie od 1 stycznia do 2 marca 2015 r. Pozostawał w zatrudnieniu z trzema podmiotami – Akademią (...) w W., (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o.

W okresie orzeczonej niezdolności do pracy ubezpieczony nie zrezygnował jednak całkowicie z wykonywania pracy zarobkowej. Nie było okolicznością kwestionowaną przez niego, iż zajmował się czynnościami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej przez powyższe spółki kapitałowe, w których pełnił funkcję prezesa zarządu oraz z którymi łączyły go umowy o pracę. Odwołujący zaświadczenia lekarskie składał wyłącznie u pierwszego z pracodawców – Akademii (...) – i z tytułu zatrudnienia w tej jednostce wystąpił o przyznanie mu prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego.

Wskazać należy, że W. J. w okresie niedyspozycji chorobowej zajmował się takim samym zakresem czynności na rzecz spółek, jak w okresie zdolności do pracy. Dokonywał wszelkich przelewów związanych z funkcjonowaniem tych podmiotów, uczestniczył w zgromadzeniach wspólników i podejmował uchwały, bowiem żadna inna osoba nie posiadała uprawnień do wykonywania tych czynności. Nieuzasadnione jest twierdzenie odwołującego, że realizowane przez niego zadania miały charakter sporadyczny, ponieważ były niezbędne do zapewnienia zwykłej, codziennej działalności spółek. Trudno uznać za czynność wyłącznie sporadyczną realizowanie wszystkich zobowiązań finansowych podmiotów kapitałowych, tj. zarówno wypłatę wynagrodzeń pracowników, jak i regulowanie wszelkich należności wobec innych podmiotów prywatnych (np. dostawców mediów) i państwowych, w tym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych czy Urzędów Skarbowych.

Dodatkowo były to zadania immanentnie związane z funkcją pełnioną przez odwołującego, a ich wykonywanie bezpośrednio zmierzało do uzyskania zarobku zagwarantowanego mu w zawartych umowach o pracę.

W obowiązującym stanie prawnym bez znaczenia pozostaje okoliczność, czy podejmowane działania miały charakter obciążający ubezpieczonego i wywierały jakikolwiek wpływ na stan jego zdrowia, w tym, czy mogły przyczynić się do wydłużenia okresu rekonwalescencji.

Dodatkowego podkreślenia wymaga również, że odwołujący rzeczywiście uzyskiwał wynagrodzenie za pracę świadczoną na rzecz (...) sp. z o.o., wobec czego w jego przypadku nie może zostać spełniona podstawowa funkcja zasiłku chorobowego, jaką stanowi zapewnienie ubezpieczonemu świadczenia mającego na celu kompensatę uszczerbku w jego dochodach, powstałego wskutek niemożności zarobkowania z uwagi na stan zdrowia.

W świetle powyższego Sąd uznał, że wobec spełnienia w przedmiotowej sprawie dyspozycji przepisu art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, odwołujący nie jest uprawniony do pobierania zasiłku chorobowego za cały okres, w którym wykonywał pracę zarobkową, tj. od 1 stycznia do 2 marca 2015 r.

Mając na względzie całokształt wskazanych wyżej okoliczności, Sąd na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie W. J..